

“Temel İlkeler ve Yaklaşımlar” Ders ve Çalışma Kitabı Hakkında

Elinizdeki bu ders kitabının çıkmasına “Keşke elimizde, buradaki güncel pedagojik ve didaktik alanda yol gösterecek bir kaynak olsa!” şeklinde hayıflanılan bir Ana Dil Eğitimi Öğretmeni (=ADE Almanya’da HSU; İsviçre’de HSK) vesile olmuştur. Gerçekte yol gösterecek bir rehber yaratma fikri, o kadar akla yakın ve cazipti ki – o öğretmenimizin isteğinden yaklaşık üç yıl sonra – elinizdeki bu ders kitabı ortaya çıkmıştır.

Rehber niteliğindeki bu kitap, hem mesleğe yeni başlayan hem de deneyimli ADE öğretmenleri ve de farklı ülkelerde onlardan sorumlu kurumlar (konsolosluklar, yerel Eğitim Müdürlükleri vs.) için oluşturulmuştur. Kitap, sayılan bu kişilere ve kurumlara anlaşılabilir ve uygulanabilir bir biçimde şu üç alanda bilgi vermektedir:

- Batı ve Kuzey Avrupa ülke okullarının karakteristik özellikleri olan güncel pedagojik didaktik ve yöntembilim temelleri. Kitabın özellikle 3–8 arası bölümleri bu konuda yol gösterici niteliktedir. Bu bölümlerde dersin üzerinde kısmi de olsa anlaşma sağlanan nitelikler ve pedagojik görüşler, güncel öğretim ve öğrenme yöntemleri, öğrencilerin performans değerlendirme veya dil desteğinde dikkat edilmesi gereken önemli noktalar ele alınmaktadır. Bu bilgiler, öğretmenin ana dil öğretiminde kendi ders tarzıyla resmi okulun ders süreci arasında bağlantı kurmasını kolaylaştırması açısından önem arz etmekte ve öğrencilerin ADE ile örgün eğitimleri arasında kopukluk yaşamamasına katkı sağlamaktadır.
- ADE’nin özel durumuna ilişkin gerekli uygulamalar 9–12 arası bölümlerde ele alınmakta; burada içerik, konu ve materyal seçimi irdelenip ders planlama önerileri sunulmakta ve örgün derslerle işbirliği olanakları gösterilmektedir.
- ADE öğretmenlerinin karşı karşıya olduğu ADE hedef ve zorluklarına ilişkin bilgi temellerini 1. ve 2. bölümde bulabilirsiniz. Diğer konu ve sorun alanlarını – örneğin ADE öğretmenlerinin eğitim görmeleri ya da farklı örgün eğitim sistemine dâhil edilme modelleri gibi konular 13–15 arası bölümlerde işlenmekte ve kitap bir çeşit gelecek vizyonu gösteren 16. bölümle son bulmaktadır.

İlk 15 bölümün her biri A, B ve C olmak üzere üç alt bölümden oluşmaktadır: A bölümü temel yaklaşımları kapsar; B bölümü bu temel kuram ve yaklaşımları ADE alanından uygulama örnekleriyle ve faaliyet raporlarıyla somutlaştırmakta; C bölümünde, A ve B bölümlerine ilişkin dönüt, tartışma ve pekiştirme amaçlı öneriler sunulmaktadır. A bölümü konu alanının güncelliğini ve niteliğini belirler, B bölümü ADE’nin uygulamayla bağ-

lantısını sağlarken, C bölümü bu fikir içeriklerinin derinlemesine irdelenmesini destekler ve bu el kitabının eğitim seminerlerinde ya da tartışma gruplarında çalışma materyali olarak kullanılmasını kolaylaştırmaktadır. Kitap bölümlerinin birbirinden bağımsız olması, sıralı takibi gerektirmeyip kitabın arzu edilen herhangi bir bölümüyle başlanıp okunabilmesini ve rahat çalışabilmeyi mümkün kılmaktadır.

Elinizdeki yüksek seviyeli bu kitabın oluşmasını sağlayan bir projenin üstesinden gelmek uzman yardımı olmaksızın düşünülemezdi. Gerçekte de kitabın oluşması için beş ülke ve 17 dil grubundan 67 kişi çalışmıştır. A bölümlerinde İsviçre, Almanya ve Avusturya’dan alanında tanınmış 21 uzman, B bölümlerinde İngiltere, İsveç, Almanya Avusturya ve İsviçre’den 33 ADE öğretmeni ve 10 öğrenci ve başka üç öğretmen ve bakanlık çalışanları emek vermiştir. Metinlerin orijinal karakterini ve aslına uygunluğunu bozmamak adına yayım için asgari ölçüde düzenleme yapılmış, bu durum, A bölümlerinde farklı somutlaştırmalara olanak sağlarken kitabın özünü değiştirmemiştir.

Bu geniş çaplı yazarlar ve uzmanlar ekibini yönetmek, bilgilendirmek ve koordine etmek kuşkusuz zorlu bir süreçti. Ancak kitabın kuramsal anlamda sağlam ve güncel, uygulanabilirliği yüksek ve birçok ülke ve dil grubundan çok yönlü ve deneyimli görüşlere yer vermiş olması, bu konuda verilen emeğe değdiğini de göstermektedir.